

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE privind

participarea Romaniei la procesul decizional din cadrul Uniunii Europene si indeplinirea obligatiilor Romaniei fata de Uniunea Europeana

Odata cu dobandirea statutului de Stat Membru al Uniunii Europene, Romania va participa de drept si de fapt la procesul de decizie comunitar. Pe plan intern, din punct de vedere politico-administrativ, aceasta impune, in principal, **stabilirea relatiei dintre Guvern si Parlament in ceea ce priveste formularea pozitiei Romaniei in negocierile europene, verificarea principiului subsidiaritatii, transpunerea normelor comunitare in dreptul intern si aplicarea acestora.**

Atat experienta Romaniei in perioada de preaderare, rezultata din armonizarea legislativa cat si experienta altor state arata ca o parte importanta din activitatea Parlamentului – de regula peste jumatate- o constituie afacerile europene.

Acordarea unui mandat negociatorilor, care reprezintă Executivul la negocierile din cadrul Consiliului Uniunii Europene, constituie o componentă fundamentală a sistemului politic decizional intern.

Precizarea obligatiilor si drepturilor reciproce dintre Guvern si Parlament, in aceasta privinta, nu este si nu poate fi reglementata de legislatia existenta , cu toate ca Executivul, Camera Deputatilor si Senatul includ structuri administrative, responsabilitati si functii legate de afacerile europene pentru fiecare din aceste institutii in parte: Hotarirea Guvernului nr. 425 din 2005 privind modificarea si completarea Hotaririi Guvernului nr. 100/2004 privind organizarea si functionarea Ministerului Afacerilor Externe stabileste, la art. 1, ca ministerul “reprezinta punctul de contact al Uniunii Europene in Romania”, iar cele doua Camere si-au modificat recent (noiembrie 2006) structura aparatului administrative, inclusiv prin nominalizarea Comisiei Parlamentului Romaniei pentru Afaceri Europene ca o comisie permanenta prin transformarea Comisiei Parlamentului Romaniei pentru Integrare Europeana care functiona inca din 1995.

Avind in vedere rolul determinant al reprezentantilor Guvernului in promovarea intereselor Romaniei in procesul european de negociere, controlul pozitiei acestuia este absolut necesar pentru a asigura raspunderea fata de cetateni. Acest control politic, prin mandat acordat de Parlament, trebuie detaliat si stabilit prin lege, in ceea ce priveste organizarea sa, principiul constitutional al separarii puterilor in stat nepermitind stabilirea de obligatii administrative pe cale unilaterala (de catre Parlament pentru Guvern sau invers).

In plus, unele obligatii de natura termenelor de decizie si de informare reciproca, a raspunderii in cadrul participarii Romaniei la procesul de decizie european, nu pot fi reglementate

exclusiv pe calea normelor interne ale Parlamentului și Executivului, deoarece implica fără echivoc co-ordonare permanentă, organizată și strictă a administrațiilor aparținând a 2 puteri separate în stat.

Organizarea cât mai eficientă a formării poziției României în procesul de decizie european este de dorit și având în vedere programul de lucru complex și foarte încărcat al Consiliului Uniunii Europene, în urma tendinței de largire a competențelor Uniunii.

Statele Membre doresc însă, fără excepție, ca această extindere a ariei decizionale a Uniunii să se realizeze în condițiile creșterii transparenței, reducerii deficitului democratic al Uniunii și considerării tot mai atente a principiului subsidiarității.

Principiul subsidiarității arată că deciziile trebuie luate cât mai aproape de cetățeni. Acesta este definit în art. I-9-3 al Tratatului ce stabilește o Constituție pentru Europa:

"Sub principiul subsidiarității, în acele domenii unde Uniunea nu detine competența exclusivă, aceasta trebuie să acționeze numai dacă și numai în măsura în care obiectivele acțiunii propse nu pot fi atinse în măsura suficientă de către Statele Membre [...]"

Prin urmare, principiul subsidiarității are un caracter politic substanțial, presupune evaluarea instituțiilor în sens larg, astfel încât și verificarea respectării sale este, esențial dar nu exclusiv, de natura politică.

Verificarea respectării principiului subsidiarității, cu toate că este în sarcina Parlamentului, impune totuși o relație formalizată cu Executivul pentru formarea unei opinii informate și armonizate asupra unora dintre proiectele normative din programul de lucru al Comisiei Europene. În acest sens, ca și în cazul mandatului pentru Guvern în negocieri, obligațiile și drepturile reciproce între Guvern și Parlament nu pot fi stabilite pe calea aplicării legilor existente.

Deciziile luate la nivelul Uniunii Europene, fie în cadrul competenței sale exclusive fie în urma respectării principiului subsidiarității, necesită în marea majoritate a cazurilor transpunerea în dreptul intern al României.

Activitatea de transpunere în dreptul intern a normelor europene este departe de a fi o acțiune de traducere și copiere a textelor- ea impune verificări atente ale coerenței cu celelalte norme ce formează sistemul de drept intern, determinarea clară a nivelelor normative pentru transpunere (lege, hotărâre de guvern etc.), precum și urmărirea modului în care Executivul aduce la îndeplinire sarcinile normative și de aplicare ce-i revin (conform acquis-ului comunitar).

În monitorizarea transpunerii și aplicării, volumul de date și informații, atât de natura juridică (proiecte de Directive Europene și acquis-ul comunitar) cât și de natura programatică și strategică (Planuri de Lucru ale Comisiei, Comunicări etc.) este extrem de mare (Comisia Europeană emite anual în jur de 1100 documente, dintre care 70% sunt propuneri legislative; spre exemplu, în Cazul Finlandei, Parlamentul – "Eduskunta" primește în jur de 200), ceea ce

face **obligatorie existenta unui sistem informatic** puternic, securizat, de incredere si usor de exploatat.

In plus, sistemele informatice ale Guvernului si Parlamentului trebuie sa fie interoperabile si compatibile. Aceste conditii pot fi cel mai simplu indeplinite prin impunerea prin lege. Spre exemplu, Finlanda se numără printre statele membre care dispun de baze de date specializate, atât la nivelul Guvernului (EUTORI) cât și al Parlamentului (VEPS).

Documentele primite de la Uniunea Europeana prezinta grade diferite de impact socio-economic, precum si de valoare juridica, ceea ce impune si o considerare a lor deosebita, diferentiata in procesul de dezbatere parlamentara.

Impartirea pe categorii de importanta a documentelor europene, ca urmare a stabilirii categoriilor si criteriilor de impartire prin lege conduce la clarificarea, stabilitatea si acceptarea unor proceduri adaptate, differentiate, avand drept consecinta cresterea eficientei formarii opiniei parlamentare.

In considerarea unor avantaje similare celor expuse mai sus, marea majoritate a Statelor Membre au apelat la calea reglementarii prin lege a gestionarii afacerilor europene, unele chiar prin prevederi exprese in Constitutie (Franta- art. 88-4 din Constitutie stabileste obligatia Guvernului de a trimite oficial Parlamentului propunerile de act comunitare, in anumite conditii), altele prin legi speciale ale afacerilor europene (Italia, Irlanda, Polonia - Legea din 11 martie 2004) sau prin legea de organizare a Guvernului (Lituania- Legea No I-464/1994 amendata prin Legea No X-198/2005).

Initiatori,

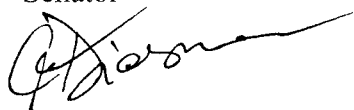
Mircea GEOANA
Senator

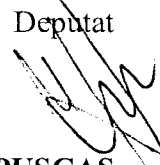
Vasile DANCU
Senator

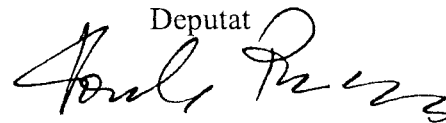
Cristian DIACONESCU
Senator

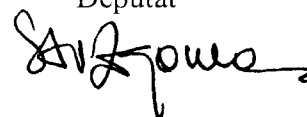
Viorel HREBENCIUC
Deputat

Vasile PUSCAS
Deputat

Valeriu ZGONEA
Deputat

Titus CORLATEAN
Deputat

